

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/sledztwa-i-lustracja/sciganie-zbrodni-przeciwko-nar/akty-oskarzenia/16866,48-Akt-oskarzenia-przeciwko-Aleksandrowi-P.html>
19.03.2026, 14:54

48. Akt oskarżenia przeciwko Aleksandrowi P.

14.07.2009

W dniu 24 września 2003 r. prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Białymstoku skierował do Sądu Rejonowego w Grajewie akt oskarżenia przeciwko Aleksandrowi P. oskarżonemu o to, że w okresie od grudnia 1945 r. do lutego 1946 r. będąc funkcjonariuszem PUBP w Grajewie wielokrotnie przekroczył swoją władzę w ten sposób, że podczas prowadzonych śledztw, w celu wymuszenia wyjaśnień i przyznania się osób zatrzymanych do stawianych im zarzutów stosował wobec nich przemoc polegającą na zadawaniu uderzeń pięściami, drewnianą pałką, nogą od krzesła, rękojeścią od pistoletu oraz kolbą karabinu po całym ciele, nadto przypalał ich ciało zapaloną świecą i papierosem, wlewał płyn do nosa oraz zmuszał do siadania na nodze odwróconego taboretu, tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk z 1932 r. Sąd Rejonowy w Grajewie postanowieniem z dnia 29 stycznia 2004 r. zwiesił postępowanie karne przeciwko Aleksandrowi P. ze względu na zły stan zdrowia oskarżonego. Następnie postanowieniem z dnia 30 września 2009 r. zwrócił się do Sądu Najwyższego, o przekazanie tej sprawy do rozpoznania przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa, gdyż stan zdrowia Aleksandra P., zamieszkałego w Warszawie, uniemożliwiał odbywanie przez niego dalekich podróży i sprawa została przekazania do rozpoznania temu sądowi.

W dniu 15 lipca 2010 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa wydał postanowienie o umorzeniu postępowania karnego na podstawie art. 17 § 1 pkt. 6 kpk, uznając iż karalność zarzucanych czynów uległa przedawnieniu.

W dniu 21 lipca 2010 r. prokurator Oddziałowej Komisji w Białymstoku złożył zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Rejonowego.

Posiedzenie Sądu Okręgowego w Warszawie, do którego zażalenie zostało skierowane, odbyło się w dniu 30 września 2010 r. Sąd Okręgowy postanowił zaskarżone postanowienie uchylić, a sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Mokotowa do ponownego rozpoznania.

W dniu 4 kwietnia 2011 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa zawiesił postępowanie z uwagi na przedstawienie przez obrońcę oskarżonego, zaświadczenia lekarskiego o jego niezdolności do udziału w rozprawie do dnia 30 czerwca 2011 r. oraz konieczność powołania biegłego z zakresu medycyny sądowej do oceny aktualnego stanu zdrowia Aleksandra P.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 21 czerwca 2012 r. na podstawie art. 22 § 1 kpk ponownie zawiesił postępowanie karne przeciwko Aleksandrowi P. ze względu na zły stan zdrowia oskarżonego. Postępowanie karne zawieszono do czasu ustania długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej oskarżonemu wzięcie udziału w postępowaniu karnym.

W dniu 13 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa wydał postanowienie na mocy którego podjął zawieszone postępowanie, a następnie umorzył je ze względu na śmierć oskarżonego, która nastąpiła w dniu 11 lipca 2012 r. (na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 kpk)